

Till utbildningsdepartementet

Yttrande SOU 2021:3 Skolbibliotek för bildning och utbildning

Waldorfskolefederationen (WSF) är en intresseorganisation för de ca 40 waldorfskolor som finns i Sverige. Waldorfskolefederationen samarbetar också med representanter för Montessori- och Freinet-skolorna inom ramen för Idéburna skolors riksförbund i syfte att bevaka frågor som berör pedagogisk mångfald och alternativ pedagogik.

Själva titeln på utredningen : Skolbibliotek för bildning och utbildning visar på en förståelse för bildningens betydelse för en ung människas utveckling. Waldorfpedagogikens kärna bygger just på bildningsuppdraget och ser positivt på utredningens förslag att stärka detta område.

Skolbiblioteket ska vara en del av undervisningen. En god läsförmåga, samt kunskap om hur man kritiskt inhämtar saklig information , har stor betydelse för utbildning, bildning och delaktighet i samhällslivet.

Waldorfskolefederationen ställer sig bakom utredningens förslag i stort, men betonar vikten av att små skolor ges fortsatt möjlighet att utnyttja kompetens och resurs inom närliggande skolors /resp kommunala bibliotek. Bristen på utbildade bibliotekarier, ska inte omöjliggöra en liten skolenhets möjlighet till att eleverna får tillgång till detta.

Ett mindre begränsat skolbibliotek borde däremot vara möjligt för varje huvudman att organisera, med hjälp av behörig pedagogisk personal, som har detta område inom sin tjänst. Vidare anser vi att utökad byråkrati bör undvikas och att endast relevant statistik, som är till nytta för skolans utvecklingsarbete ,skall samlas in

WSF tillstyrker:

- Skollagen ska definiera att skolbibliotek ska vara en gemensam och ordnad resurs med ett utbud av digitala och analoga medier som ska präglas av allsidighet och kvalitet och ställas till elevernas och lärarnas förfogande. Skolbibliotekets syfte ska vara att främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet.
- Det ska framgå av skollagen att skolbibliotek ska vara bemannade. Huvudmannen ska sträva efter att i första hand anställa personal som har en examen inom biblioteks- och informationsvetenskap.
- *Vi stödjer förslaget att lärare ska erbjudas ”Vidareutbildning av lärare för skolbiblioteksverksamhet, VALS (60 högskolepoäng), med tillhörande statsbidrag.” Det ska tydliggöras i läroplanerna att rektor ska ansvara för att samarbetsformer utvecklas mellan skolbibliotekarier och lärare.*
- Skolbiblioteket i första hand ska finnas på den egna skolenheten. Om det finns särskilda skäl kan skolbiblioteksverksamheten i stället organiseras genom att skolan samverkar med ett folkbibliotek eller med ett skolbibliotek på en annan skolenhet. Det gäller om biblioteket ligger i skolans direkta närhet eller om skolan har få elever.

- *Vi stödjer förslaget om flexibilitet där tex skolor med färre elever kan undantas från kravet på eget skolbibliotek*
- *Positivt är även att förslaget anger en flexibilitet för huvudmännen att organisera verksamheten och dess bemanning utifrån lokala förutsättningar.*

WSF avstyrker:

- **8.4.2 Finansiering**
- Utredningen föreslår att finansiering ska ske med omfördelning av medel från statsbidraget för lärarassistenter (utifrån utnyttjandegraden 2019)
- Vi anser att finansieringen ska utgå från aktuella siffror och att statsbidraget för lärarassistenter förblir kvar i den omfattning som det 2021 nyttjas av huvudmännen

Stockholm 2021-06-10

Maria Norberg

Ordförande waldorfskolefederationen